

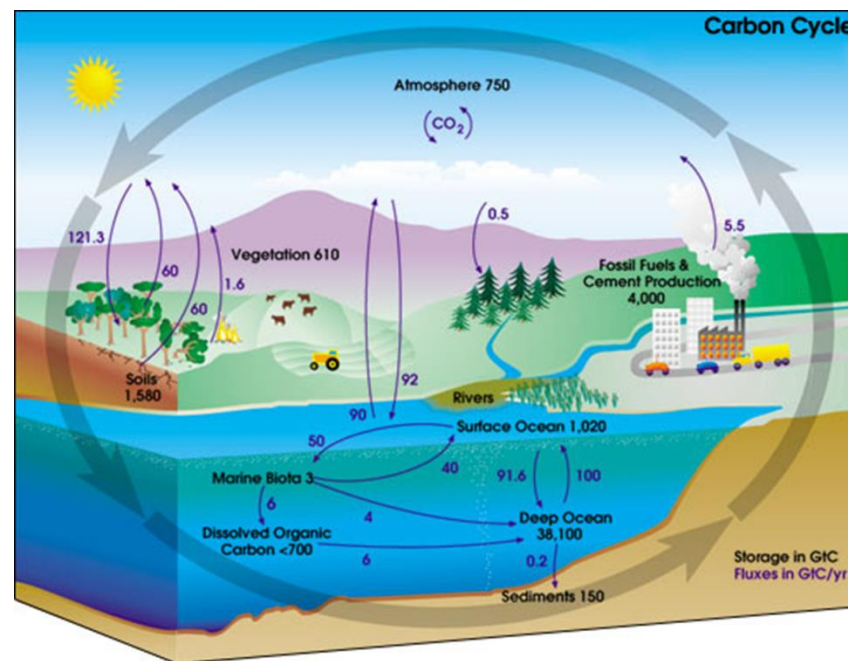
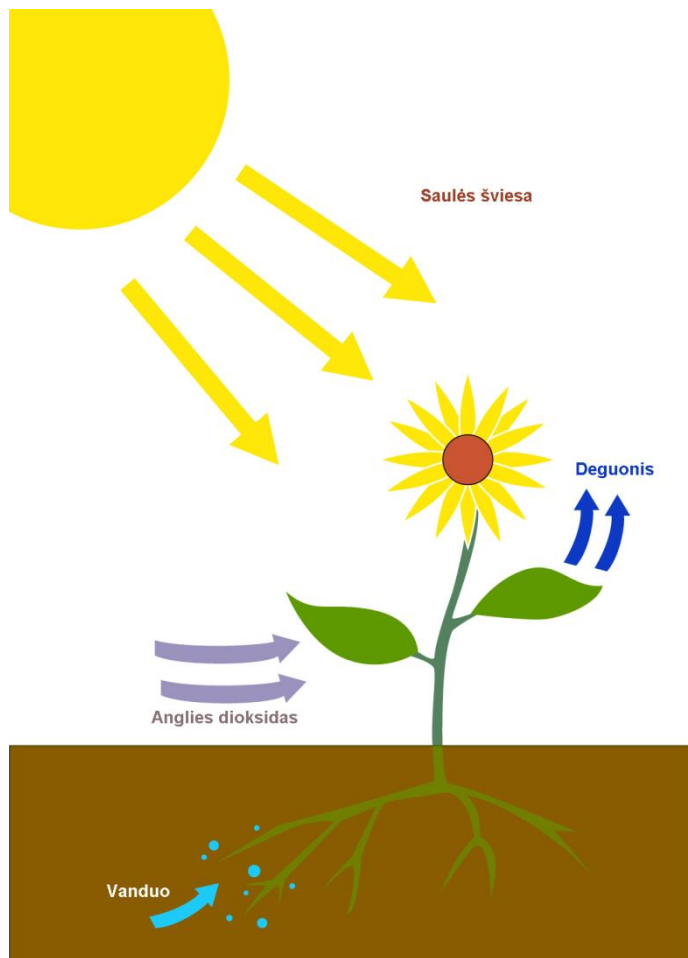
Atliekų tvarkymo vaidmuo, žiedinės ekonomikos veiksmų plane

Algirdas Reipas
ARATC direktorius LRATCA prezidentas

Gamtoje esančius ciklus bandome taikyti ir ekonomikoje

Kokia atliekų tvarkymo kaštų dalis žiedinės ekonomikos rate?

Žiedinės ekonomikos užduotys

bendras ES **uždavinys** – iki 2030 m. užtikrinti, **kad būtų perdirbama 65 proc. komunalinių atliekų;**

bendras ES **uždavinys** – iki 2030 m. užtikrinti, **kad būtų perdirbama 75 proc. pakuočių atliekų;**

privalomas **uždavinys** – iki 2030 m. **sumažinti į sąvartynus išmetamų atliekų kiekį iki 10 proc. visų atliekų;**

Žiedinės ekonomikos užduotys

uždrausti išmesti į sąvartynus atskirai surinktas atliekas;

skatinti ekonomines priemones, kuriomis siekiama užkirsti kelią atliekų išmetimui į sąvartynus;

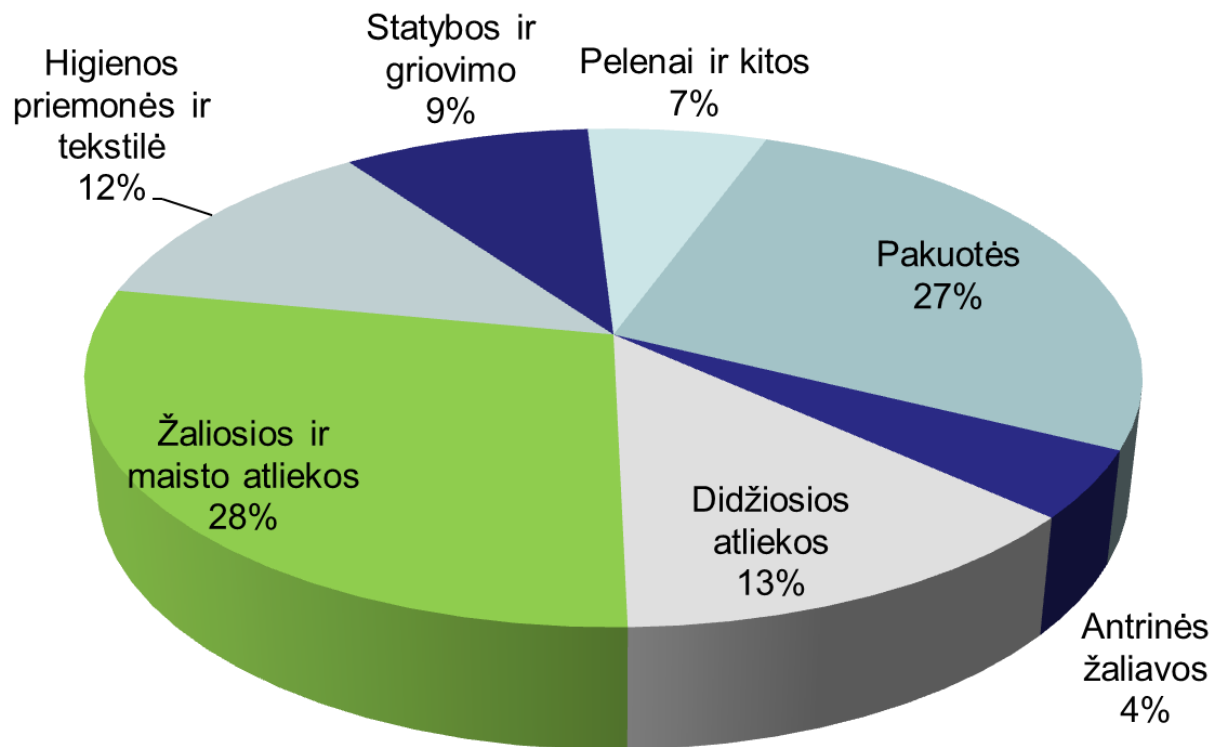
perdirbimo rodikliams skirtos paprastesnės ir geresnės apibrėžtys ir suderinti apskaičiavimo metodai visoje ES;

konkrečios priemonės, kuriomis siekiama **skatinti pakartotinį panaudojimą ir pramonės simbiozę**, vienos pramonės šakos šalutinį produktą paverčiant kitos pramonės šakos žaliava;

ekonominės paskatos gamintojams **į rinką** teikti **ekologiškesnius produktus**, taip pat remti atliekų (pvz., pakuočių, baterijų, elektros ir elektroninės įrangos, transporto priemonių) naudojimo ir perdirbimo pajėgumus.

Komunalinių atliekų sudėtis

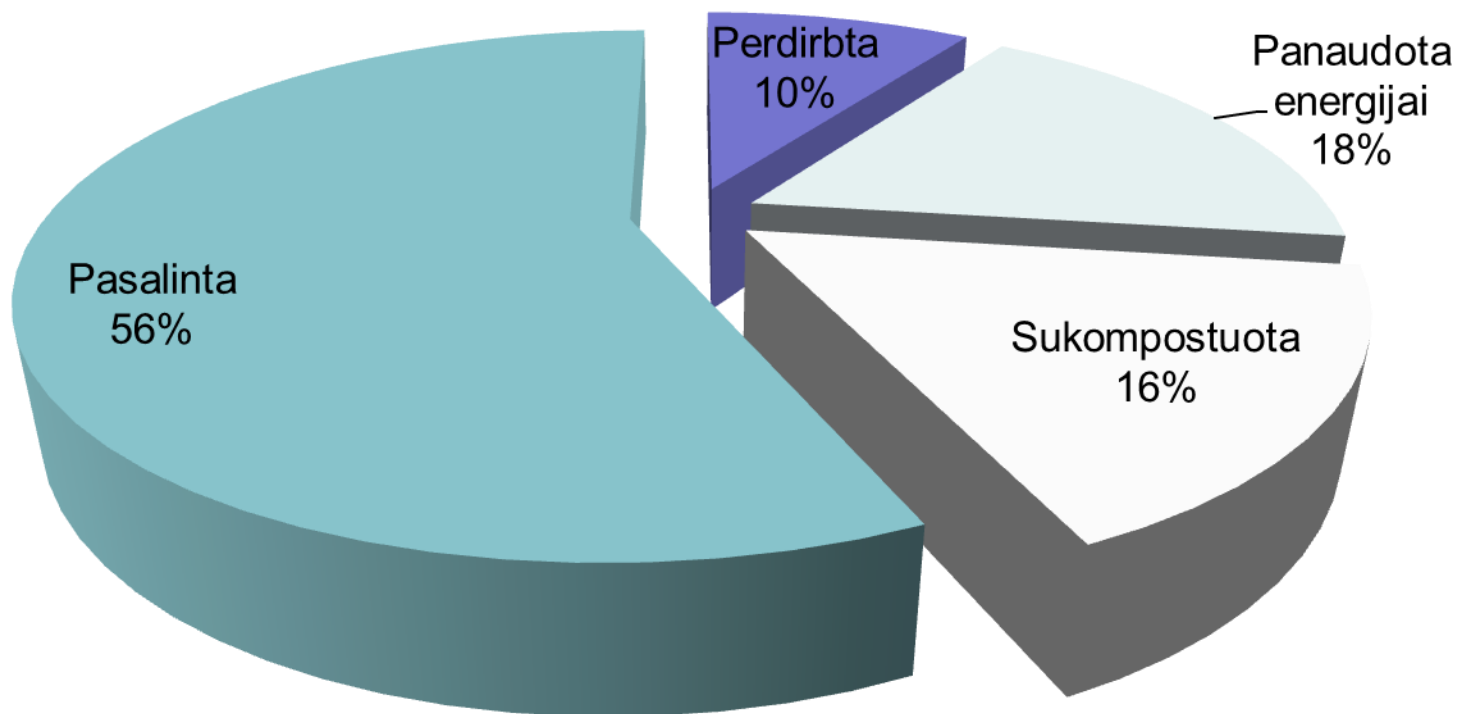

Komunalinės atliekos Lietuvoje

Regionas	Viso sukompostuot a komunalinių atliekų namų ūkiuose1, t/m	Viso kitaip panaudota komunalinių atliekų namų ūkiuose2, t/m	tame tarpe				Viso komunalinių atliekų regionuose
			Perdirbta	Panaudota energijai	Sukompostuota	Pasalinta	
Alytaus	9.379	1.023	12.394	12.407	21.035	20.336	76.575
Kauno	15.700	0	16.885	14.547	7.381	164.640	219153
Klaipėdos	6.500	300	19.198	116.807	9.707	18.848	171361
Marijampolės	3.700	200	8.006	6.509	9.336	40.303	68054
Panevėžio	7.650	1.400	19.582	1.340	5.034	67.412	102418
Šiaulių	8.630	1.505	7.852	1.030	12.026	92.733	123778
Tauragės	4.802	0	7.656	241	8.854	21.935	43488
Telšių	6.500	600	5.715	3.654	1.428	37.970	55867
Utenos	7.350	928	3.188	3.606	4.696	26.835	46603
Vilniaus	4.246	0	23.193	42.587	41.643	174.577	286246
Iš viso	74.457	5.956	123.669	202.728	121.140	665.589	1.193.543

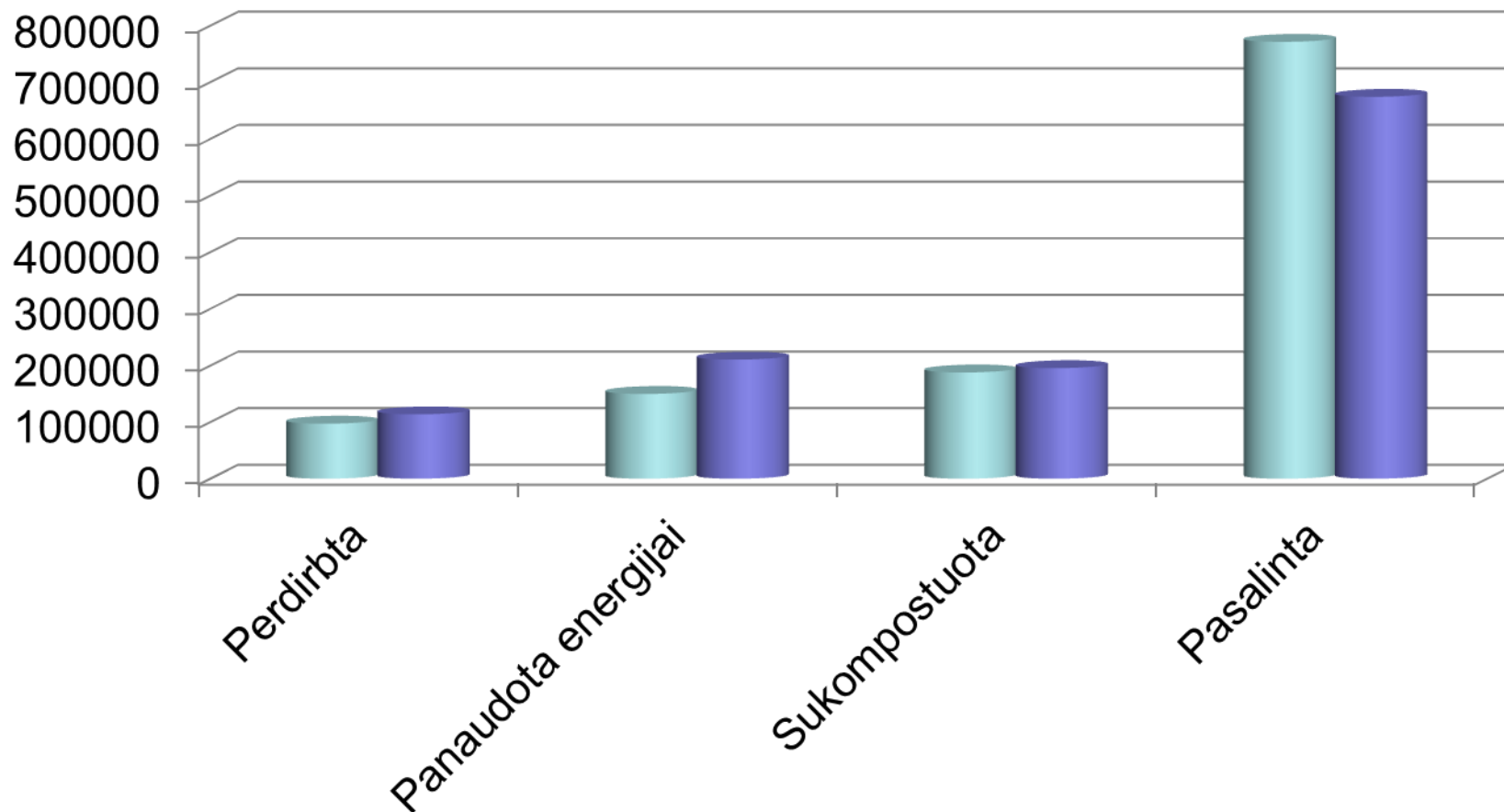

Komunalinių atliekų tvarkymo būdai 2015 m.

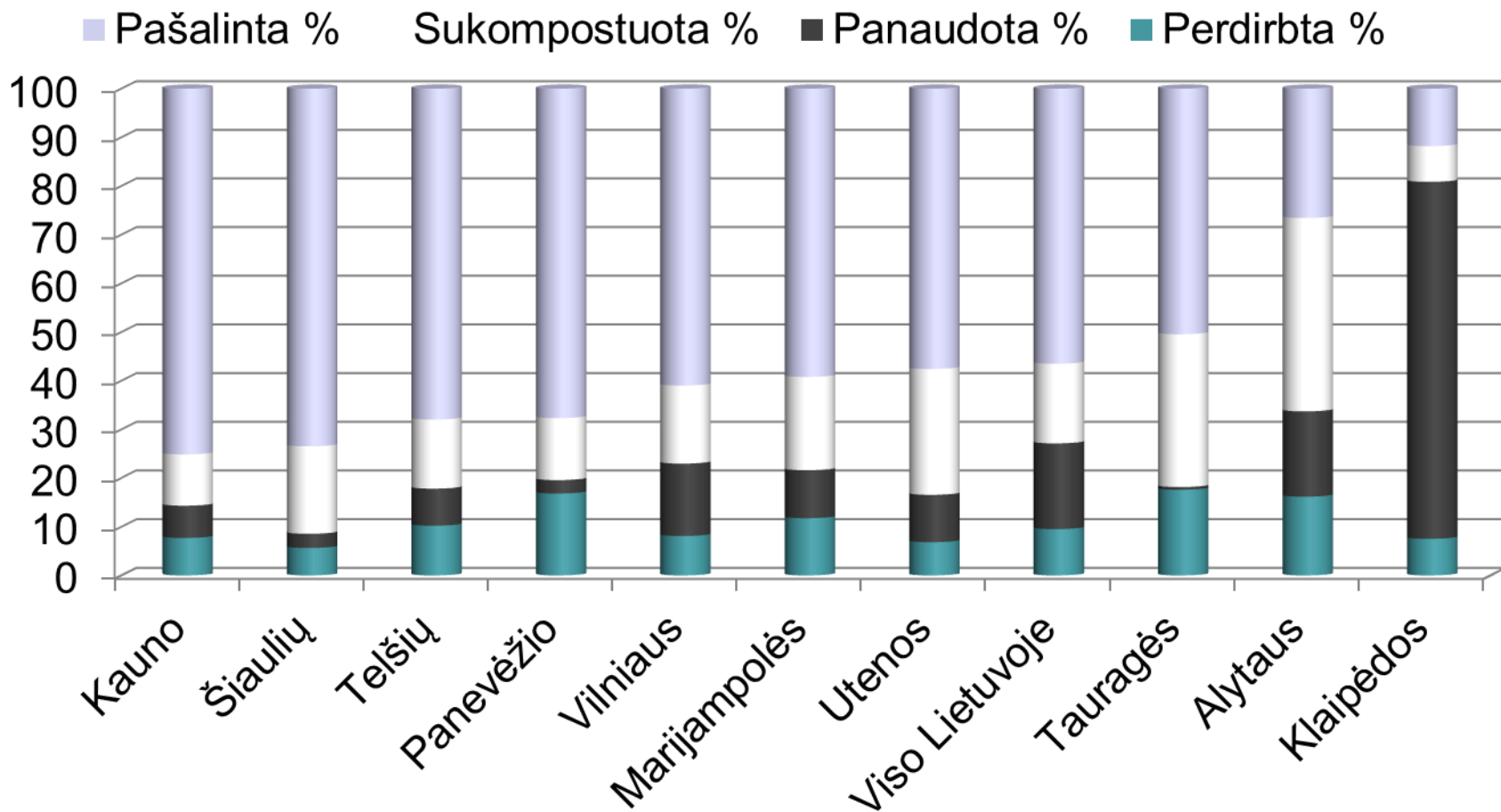

Tvarkymo būdų pokyčiai 2014-2015 m.

Komunalinių atliekų tvarkymo būdai

Atliekų tvarkymo užduočių vykdymo palyginimas

Metai		Atliekų kiekis kg/gyventojui/metus		
		Lietuva	ES vidurkis	Lietuva
		2014 m	2014 m	2015 m
1	Surinkta ir perdirbta antrinių žaliavų	91	131	40
2	Sukompostuota	41	75	67
3	Panaudota energijos gamybai	38	127	72
4	Pašalinta sąvartyne	255	132	231
5	Viso komunalinių atliekų	433	475	409

Atliekų tvarkymo vaidmuo žiedinės ekonomikos rate

Atliekų tvarkymas negali būti ekonomikos nesugebėjimo vystytis pagal žiedinės ekonomikos principus kompensacinis mechanizmas;

Šiandien rinkoje vyrauja neperdirbamos arba labai brangiai perdirbamos pakuotės ir gaminiai (rengiama studija kartu su KTU);

Vyrauja visiškas chaosas tvarkant bio-skaidžias atliekas (bio-džiovinimo fenomenas);

Komunalinės atliekos pagal galimybę jas perdirbti ir įvykdyti naujai keliamus uždavinius

Komunalinės atliekos pagal medžiagas	Tonos	%	Pakartotinis panaudojimas ir perdirbimas	Naudojimas
Pakuotės ir gaminiai	390000	30,47	21,33	9,14
Tekstilės ir odos gaminiai	170000	13,28	3,98	9,30
Higienos priemonės	150000	11,72	5,86	11,72
Žaliosios atliekos ir mediena	170000	13,28	13,28	0,00
Maisto atliekos	280000	21,88	21,88	0,00
Mineralinės atliekos ir šlakai	120000	9,38	0,00	9,38
Iš viso	1280000	100	66,33	39,53

Bio skaidžių atliekų tvarkymo pajėgumai Lietuvoje

Regionas	Biologinio apdorojimo pajėgumai	Technologija	Žaliųjų atliekų kompostavimo pajėgumai
Alytaus	20000	Anaerobinis kompostavimas	25500
Kauno	110000	Aerobinis kompostavimas	25000
Klaipėdos	0	0	25000
Marijampolės	32000	Aerobinis kompostavimas	25000
Panevėžio	22000	Anaerobinis kompostavimas	8000
Šiaulių	25000	Aerobinis kompostavimas	16000
Tauragės	6000	0	12000
Telšių	20000	Anaerobinis kompostavimas	8000
Utenos	15000	Anaerobinis kompostavimas	20000
Vilniaus	0	0	40000
Iš viso	250000		204500

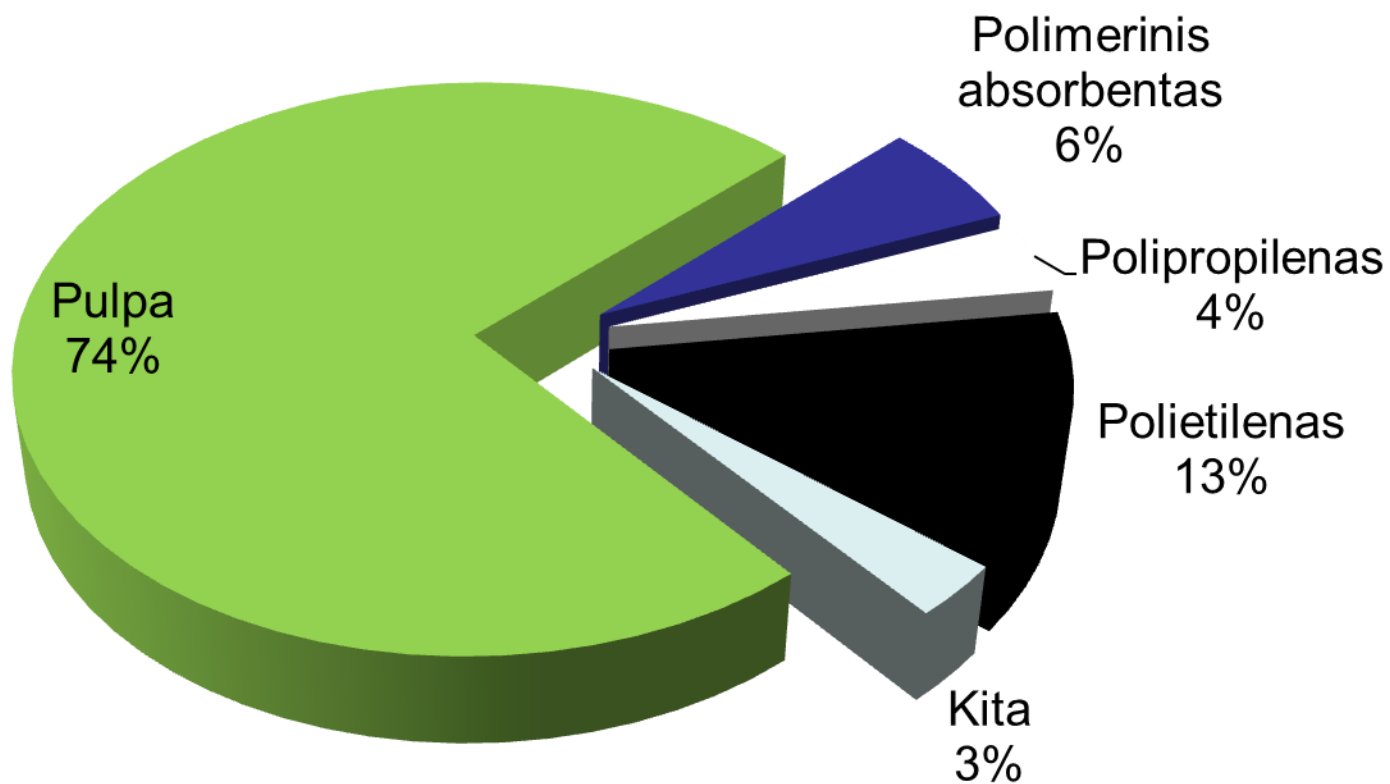

Komunalinių atliekų naudojimas energijos gamybai žiedinės ekonomikos veiksmų plane

Tvarkymo būdas	2015 m	Žiedinės ekonomikos veiksmų plane 2020 m	Naudojimas energijos gamybai po procesų
Perdavimas perdirbti	123.669	300.000	80.000
Kompostavimas	195.597	480.000	200.000
Naudojimas energijos gamybai	208.684	300.000	300.000
Šalinimas sąvartyne	665.589	113.000	0
Iš viso	1.193.539	1.193.000	580.000

Panaudotų sauskelnių suaugusiems sudėtis

Kas yra atliekų tvarkymo sistemos užsakovas ir finansuotojas?

Valstybė (baldai, higienos priemonės, rūbai, batai, namų apyvokos daiktai, statybinės medžiagos), mokestis nuo apyvartos;

Gamintojai importuotojai (pakuotės ir apmokestinti gaminiai), prevenciniai mokesčiai;

Savivaldybės (žaliosios ir maisto atliekos) , rinkliavos ar kitos įmokos;

Galbūt dirbtinai didinti žaliavų kainas, įvedant papildomus mokesčius, kad jos taptų brangesnės nei perdirbtos atliekos ir subsidijuoti perdirbimo kaštus;

DĚKOJU

